

Hyväksyttävät kustannukset

Liikekumppanuustuen tulee kohdistua liikekumppanuustukiehtojen mukaiseen kehitysmaahankkeeseen, joka tähtää pitkäaikaiseen, liiketaloudellisesti kannattavaan kumppanuuteen.

Tukeen oikeutetut hankevaiheet

1. Liikekumppanuustukea saa käyttää korvaamaan osan tuen saajalle syntyneistä kustannuksista ainoastaan seuraavissa hankkeen vaiheissa:
  - a. *partnerin identifiointi*
  - b. *esihankeselvitys*
  - c. *hankeselvitys*
  - d. *liiketoimintasuunnitelman teko*
  - e. *ympäristö- ja yhteiskuntavaikutusten arviointi*
  - f. *kaupalliseen/tuotteistettuun teknologiaan tai ratkaisuun liittyvä pilotointi ja demonstraatio*
  - g. *kehitysmaayrityksen tai muun hyväksytyyn kehitysmaatoimijan henkilökunnan koulutus*
  - h. *asiantuntijoiden käyttö kehitysmaayrityksen tai -partnerin liiketoiminta-alueen kehittämiseksi (kun jo olemassa olevaa kohdemaaliiketoimintaa halutaan merkittävästi muuttaa)*
  - i. *ammattikoulutus ja tuki paikalliselle koulutustoiminnalle*
2. Liikekumppanuustukea ei voida käyttää tuen saajan normaalista liiketoiminnasta syntyneisiin kustannuksiin. Liikekumppanuustukea ei saa käyttää korvaamaan esim. markkinointiin ja myyntiin liittyviä kustannuksia, rekrytointeihin liittyviä kustannuksia tai muita normaaliksi liiketoiminnaksi katsottavia kustannuksia (asiakkaiden kanssa käytävät neuvottelut jne.).
3. Liikekumppanuustukea on mahdollista saada myös yritysten Finnpartnership-liikekumppanuushankkeisiin tai Business Finlandin hallinnoiman Developing Markets Platform (DevPlat) –ohjelman hankkeisiin suoraan liittyviin, kansalaisjärjestöjen/oppilaitosten yhteishankkeisiin yritysten kanssa siten, että järjestö/oppilaitos ei itse tavoittele voittoa tuottavaa liikekumppanuutta. Yrityshanketta, johon liittyy kansalaisjärjestön/oppilaitoksen tukitoimintohanke, kutsutaan jäljempänä emohankkeeksi. Kansalaisjärjestön/oppilaitoksen yhteishanke yrityksen kanssa voi kohdistua kaikkiin kohdassa 1. kuvattuihin hankevaiheisiin.

Kansalaisjärjestöt/oppilaitokset voivat toteuttaa emohanketta tukevia olennaisia tukitoimintoja, joita ovat:

- ✓ yritysten ja kansalaisjärjestöjen/oppilaitosten välinen yhteistyö emohankkeen sidosryhmien kapasiteetin kehittämiseksi (ml. yritysvastuu- ja ihmisoikeuskysymysten osalta sekä ammatillinen, tekninen ja kaupallinen koulutus), yhteistyöverkostojen kehittämiseksi, tuotteiden ja palvelujen pilotoimiseksi, jne.,
- ✓ emohankkeeseen liittyvien yhteistyö- ja innovaatioalustojen kehittäminen, sekä
- ✓ emohankkeeseen liittyvien seminaarien ja workshopien järjestäminen osana yleistä valistus- ja vaikuttamistyötä

Muilta osin kaikkia tukitoimintohankkeita koskevat samat tuen ehdot kuin yritysten Finnpartnership-liikekumppanuushankkeita. Tukitoimintohankkeissa toteutettua koulutusta

voidaan yrityshankkeiden tapaan tukea enintään 200 työpäivää.

Hyväksyttävät kustannukset

4. Hyväksyttävien kustannusten tulee aiheutua tuen saajalle, ja niiden tulee olla liikeyhteistyökumppanuuksien¹ mukaisia. Hyväksyttävät kustannukset eivät saa sisältää arvonlisäveroja. Kustannuksia, joihin tuen saaja saa tukea, avustusta tai korvausta muilta tahoilta, ei voida tukea.
5. Liikeyhteistyökumppanuudella voidaan tukea hyväksyttäviä kustannuksia yleisehdoissa määritellyn tukiprosentin mukaisesti. Hyväksyttäviä kustannuksia voivat olla hankkeen rekisteröintipäivänä tai sen jälkeen syntyneet kustannukset valtionavustuspäätöksen liitteenä toimitetun hankebudjetin mukaisesti. Syntyneisiin ja tuen saajan maksamiin kustannuksiin tulee pyytää liikeyhteistyökumppanuuksien maksupyyntöä 24 kuukauden kuluessa valtionavustuspäätöksen tiedoksiantopäivästä.
6. Tuen saajan omaksi henkilökunnaksi lasketaan tuen saajan työntekijät (ml. johtajasopimus) ja ne henkilöt, jotka omistavat yhdessä puolisonsa ja/tai lastensa ja/tai vanhempansa kanssa enemmän kuin 5 % tuen saajan osakkeista ja/tai äänivallasta. Tuen saajan omaksi henkilökunnaksi katsotaan myös tuen saajan omistamien yritysten työntekijät (ml. johtajasopimus) ja yritysten, jotka omistavat tuen saajan, työntekijät (ml. johtajasopimus). Mikäli tuen saajan henkilöomistaja/t omistaa/omistavat toisen yrityksen, myös tämän yrityksen työntekijät (ml. johtajasopimus) katsotaan tuen saajan omaksi henkilökunnaksi. Muut voivat olla ulkopuolisia asiantuntijoita.
7. Hyväksyttäviä kustannuksia voivat olla:
  - a. Tuen saajan oman henkilökunnan ja ulkopuolisten asiantuntijoiden kohdemaahan tai muuhun hankkeeseen oleellisesti liittyvään maahan kohdistuvien matkojen matkakustannukset edullisimman matkustusluokan/-tavan mukaan. Lento-, juna- ja laivamatkat sekä muu julkinen liikenne ja lisäksi välttämättömät taksimatkat tai ulkopuolisena palveluna ostettuna kohtuulliset auton ja kuljettajan vuokrauskulut ovat tuettavia matkakustannuksia. Ainoastaan matkat ulkoministeriön hyväksymään kohdemaahan tai muuhun hankkeeseen oleellisesti liittyvään maahan ovat tuettavia. Liittymämatkat ja kohdemaan sisäiset matkat ovat hyväksyttäviä.
  - b. Oman henkilökunnan ja ulkopuolisten asiantuntijoiden kohdemaahan tai muuhun hankkeeseen oleellisesti liittyvään maahan kohdistuvien matkojen majoitus- ja päivärahakustannukset enimmillään kulloinkin voimassa olevan Valtion matkustussäännön enimmäismäärien mukaisesti.
  - c. Kehitysmaayrityksen tai muun hyväksytyt kehitysmaatoimijan henkilökunnan matka- ja majoituskustannukset ainoastaan koulutusvaiheessa (kohta 1 g. ja 1. i), kun matkustetaan Suomessa tai muussa maassa tapahtuvaan koulutukseen. Lento-, juna- ja laivamatkat sekä muu julkinen liikenne ja lisäksi välttämättömät taksimatkat ovat tuettavia matkakustannuksia. Majoituskustannukset ovat tuettavia enimmillään kulloinkin voimassa olevan Valtion matkustussäännön enimmäismäärien mukaisesti.
  - d. Oman henkilökunnan ja ulkopuolisten asiantuntijoiden työkustannukset.

---

¹ Valtionavustuspäätöksen liitteeseen, ml. hyväksytyt hankebudjetit.

Oman henkilökunnan kohdemaassa tai muussa hankkeeseen oleellisesti liittyvässä maassa hankkeeseen käyttämästä työajasta (arkipäivät, eli ma–pe) ja ulkopuolisten asiantuntijoiden työstä Suomessa, kohdemaassa tai kolmannessa maassa voidaan tukea

- i. hankkeen vaiheissa 1. a.–f. + i. toteutettavan hankkeen laajuuteen nähden kohtuulliseksi katsottavaa työaika.
- ii. henkilökunnan koulutusvaiheessa (kohta 1. g.) yhteensä enimmillään 200 työpäivää (riippuen hankkeen koosta ja toimialasta).

Oman henkilökunnan työkustannuksen tulee perustua työntekijän työsopimuksen mukaiseen, maksettuun palkkaan. Oman henkilökunnan työkustannusta voidaan tukea enintään 500 EUR/pv. Oman henkilökunnan hyväksyttäviä työkustannuksia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat lyhytaikaisesta työskentelystä kohdemaassa (toteutettavan hankkeen laajuuteen nähden kohtuulliseksi katsottava työaika, ei pidempiaikainen ekspatriaattityösuhte) tai poikkeustapauksessa Suomessa tai muussa hankkeeseen oleellisesti liittyvässä maassa, mikäli työskentely on kiinteästi sidoksissa liikekumppanuushankkeen toteutukseen. Ammattikoulutuksessa ja tuessa paikalliselle koulutustoiminnalle pitempiaikaisia työsuhteita voidaan kuitenkin hyväksyä.

- i. Työkustannukset/päivä lasketaan työntekijän työsopimuksen mukaisesta ja maksetusta palkasta seuraavasti: kuukausipalkka+työnsivukulut/21 (21 on keskimääräinen työpäivien määrä kuukaudessa).
- ii. Työkustannuksissa ei huomioida lisiä (esim. poikkeuksellisesti maksettu ylityökorvaus).
- iii. Työnsivukuluiksi lasketaan ainoastaan työnantajalle kohdistuvat pakolliset sosiaalivakuutusmaksut. Työnsivukuluiksi ei huomioida lomarahavaroja tai esimerkiksi työterveydenhuollosta aiheutuvia kustannuksia. Työnsivukulut lasketaan todellisten kulujen mukaisesti.
- iv. Oman henkilökunnan kohdemaassa tekemää työtä voidaan tukea ainoastaan arkipäivien (ma–pe) osalta, koska työkustannusta/pv laskettaessa jakajana on 21.
- v. Finnpartnership voi tuen myöntämisen ja maksupyynnön kustannusten hyväksymisen yhteydessä kohtuullistaa tuen saajan ilmoittamaa kohdemaassa käytettävää/käytettyä työaika suhteessa hankkeen kokonaisuuteen.
- vi. Työskentely kohdemaassa tulee kyetä osoittamaan kohdemaahan kohdistuvilla matkakustannuksilla tai muulla todistettavalla tavalla.

Ulkopuolisen asiantuntijan palkkiota voidaan tukea seuraavasti:

- i. hyväksyttävä yksikkökustannus on enintään 520 EUR/pv junioriasiantuntijan osalta ja enintään 910 EUR/pv senioriasiantuntijan osalta (tarvittaessa liikekumppanuustuen saajalta voidaan pyytää käytettyjen asiantuntijoiden referenssitiedot seniori- ja junioriasiantuntijan määrittelemiseksi).
  - ii. asiantuntijan veloittamat kohtuulliset toimistokustannukset niiltä osin kuin ne kuuluvat kyseiseen toimeksiantoon.
  - iii. asiantuntijan veloittamat ympäristö- ja yhteiskuntavaikutusten arviointeihin liittyvät testi- ja analyysipalkkiot.
- e. Kehitysmaayrityksen tai muun hyväksytyn kehitysmaatoimijan henkilökunnan työkustannukset ja päivärahat eivät ole tuettavia paitsi ammattikoulutuksessa ja paikallisen koulutustoiminnan kehittämisessä (kohta 1. i.).

- f. Kehitysmaatuontihankkeissa markkinakohtaiseen tuotteistukseen liittyvät tuotekehityskulut ja siihen rinnastettavat testien kustannukset, maahantuontiin tarvittavien viranomaislupien testien kustannukset sekä tuottajien vastuullisuuteen liittyvät auditointikustannukset.
- g. Teknologian ja ratkaisujen pilotointiin sekä demonstraatiohankkeisiin liittyvät suunnittelukustannukset (kohta 1. f). Hyväksyttäviä kustannuksia ovat lisäksi koulutuskustannukset, muu tekninen apu, rahtikulut ja asennustyöhön liittyvät työkustannukset. Kohtuulliset laiteinvestoinnit ja rakennuskustannukset ovat tapauskohtaisesti tukikelpoisia, mikäli pilottilaitte tai muu vastaava jää tuen saajan tai paikallisen kehitysmaakumppanin omistukseen vähintään ko. Liikekumppanuustuen voimassaolon ajaksi ja ne ovat hankkeen luonteen ja toteutettavuuden kannalta olennaisia.

Myös kansainvälisten järjestöjen (EU, YK-järjestöt, kansainväliset rahoituslaitokset) edellyttämä omarahoitusosuus on tukikelpoinen; yritykselle hankkeen kokonaiskustannus on tällöin järjestön vaatima omarahoitus. Tuki lasketaan normaalien tukiprosenttien mukaisesti, jos hanke toteutetaan jossakin tietyssä maassa (30 % / 50 % / 70 % / 85 %) tai vaihtoehtoisesti 50 %:n mukaan, jos maata ei ole määritelty tai hanke toteutetaan monessa maassa.

- h. Paikallisen koulutuslaitoksen kehittämiskustannukset ammattikoulutushankkeessa (kohta 1. i). Tukea voidaan myöntää seuraavasti:
- i. opetussuunnitelman uudistukset
  - ii. opettajien koulutus
  - iii. opetuslaite- ja välinehankinnat
  - iv. opetustilojen korjaustoimet
  - v. muut lyhytaikaiset kustannukset koulutuslaitosten kapasiteetin korottamiseksi.

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat myös:

- kohtuulliset auton tai muun kulkuneuvon vuokrauskulut ja tietullimaksut,
- viisumikulut,
- varausmaksut (esimerkiksi lentovarauksiin liittyvät matkatoimiston varausmaksut),
- lentokenttävero (myös kun maksetaan erikseen lentokentällä),
- liittymämatkat Suomessa julkisen liikenneyhteyden korvauksen mukaisesti
- viranomaismaksut,
- toimilupien (esimerkiksi vienti- tai tuontilupien) hankintakustannukset,
- notaarisointi,
- perustamiskustannukset, sopimusten kirjoitus ja kääntäminen,
- maksupyynnön laajuuteen nähden kohtuulliseksi katsottava tarkastusraportin kustannus,
- rokotukset ja välttämättömät lääkekustannukset (malaria, lavantauti jne.),
- tapauskohtaisesti oman henkilökunnan tekemä selvitysmatkoja edeltävä suunnittelutyö kolmannessa maassa, silloin kun se on kehitysmaa.

Hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole esimerkiksi:

- kaikki kustannukset, joihin tuen saaja saa tukea kolmannelta osapuolelta,
- suomalaisen yrityksen vientiin liittyvän agentin tai jakelijan identifiointikulut tai kone- ja laitetoimituksiin välittömästi liittyvät käyttökoulutuskustannukset, jotka eivät tähtää pidempiaikaiseen liikeyhteistyön mukaiseen liikeyhteistyöön,
- yleisluontoiset markkinatutkimuskustannukset, jotka eivät liity ehtojen mukaisten liikeyhteistyöiden edistämiseen,
- tarjouskilpailuun osallistumiseen tai sellaisen vientikaupan valmisteluun liittyvät kustannukset, johon ei liity ehtojen mukaista pidempiaikaista yhteistyötä,
- hankkeen toteuttamiseen tarvittavien koneiden ja kaluston hankintakulut ja muut tuotantoinvestoinnit,
- liikeyhteistyötuensaajan oman henkilökunnan työkustannukset Suomessa poikkeustapauksia lukuun ottamatta,
- oman henkilökunnan viikonloppuna tekemä työ,
- matkakustannukset Suomessa, elleivät ne ole liittymämatkoja,
- kilometrikorvaukset ja ei välttämättömät taksikulut kohdemaassa tai muussa hankkeeseen oleellisesti liittyvässä maassa,
- päivärahat Suomessa, elleivät ne liity matkoihin kohdemaahan tai muuhun hankkeeseen oleellisesti liittyvään maahan,
- kohdemaan henkilökunnan päivärahat Suomessa tapahtuvan koulutuksen ajalta,
- yleisluontoiset markkinointi- ja markkinointimateriaalikustannukset,
- yleisluontoiset tuotekehityskulut ja siihen rinnastettavat testien kustannukset (muut kuin kehitysmaatuontiin liittyvät markkinakohtaiset tuotteistukset),
- yleisluonteiset seminaari- tai vierailukustannukset, jotka eivät liity ehtojen mukaisten liikeyhteistyöiden edistämiseen tai niiden olennaisiin tukitoimintoihin (esim. liikeyhteistyöiden identifiointiin tai yritysvastuuseen),
- ammattikoulutukseen ja paikallisen koulutustoimintaan liittyvät pitkäaikaiset ja/tai tavanomaisen ylläpidon kustannukset (esim. laitoksen varsinaisen henkilökunnan palkat, tilavuokra, rahoituskustannukset ja juoksevat kustannukset kuten sähkö ja vesi).
- lähettipalvelukulut,
- lääkekustannukset, jotka eivät ole välttämättömiä kohdemaan oloihin nähden,
- edustuskulut,
- rekrytointikustannukset,
- normaaliksi liiketoiminnaksi katsottavat kustannukset, markkinointi,
- oman henkilökunnan työkustannusten ja ulkopuolisten asiantuntijoiden palkkojen ja palkkioiden enimmäisrajan ylittävä osuus,
- muut mahdolliset tilintarkastajan havaitsemat tukikelvottomat kustannukset.